

samt Driftsmateriel, men jeg tror ikke, at det spiller nogen særdeles stor Rolle. Det er ganske vist noget Extraordinært ud over, hvad vi ere vante til i vor Jernbanebygning her til Lands, men jeg antager ikke, det løber op til saadanne Summer, at det kan spille nogen afgjørende Rolle med Hensyn til Forrentningen. Jeg skal ikke sige mere om denne Sag. Jeg kan meget vel være med til at stemme for Lovforslaget og for inklusive § 5 men under den Forudsætning fra min Side, at den høitærede Indenrigsminister vil have sin Opmærksomhed henvendt paa, om det dog ikke var muligt at komme til noget billigere Stationsanlæg, end her er foreslaaet, og da navnlig paa de af mig paapegede 3 Stationer, hvortil jeg tror, der er opført langt større Beløb, end der i Virkeligheden behøves.

J. Sage: Jeg skal fatte mig i hderste Korthed, da der synes at være almindelig Enighed om, at denne Bane bør anlægges, og kun er Uenighed om, paa hvilken Maade Midlerne skulle staffles tilveie. Jeg skal udtale min Glæde over, at den ærede Indenrigsminister er kommen til det Resultat, at det var Klampenborgbanen, der burde forlænges, og at man ikke skal gaa vest om Dyrehaven; thi Rentabiliteten af de Baner, der skulle anlægges, er et saa vigtigt Spørgsmaal for Staten, at overalt, hvor der kan tages finantsele Hensyn, bør de tages. Hvad denne Banes Rentabilitet angaar, skal jeg ikke fortabe mig i Gissninger. Det er muligt, at den ærede sidste Taler har Ret; men een Ting synes mig sikkert, og dette er, at der findes ikke her i Landet Mulighed for, at anlægge en mere rentabel Bane i Dieblifket. De Baner, der kunne rentere sig, ere vistnok anlagte, og tages overhovedet Rentabiliteten i Betragtning, er der netop Grund til at anlægge den paa dette Sted, hvor man kan vente den største Indtægt i Sammenligning med andre nye Baneprojekter. Der er to Hensyn, som særlig ere gjorte gjældende for denne Bane, dels Kjøbenhavns store Befolkning, som skal have Luft og ikke tvinges til at stoppe ved Klampenborg, og som til lige er den Befolkning, hvis Trafik væsentlig skal nærre Banen, og det andet er det meget omtalte Spørgsmaal om den gjennemrigste Trafik. I den Henseende forekommer det mig, at hvad enten man tror mer eller mindre paa denne Trafik og paa, hvad den vil lade Banen tilflyde i Indtægt, maa man være enig med den ærede Minister i, hvad han udtalte i Formiddags med Hensyn til Frihavnen, at det er af de Hensyn, man ikke kan lade uændsede, at hvad enten Frihavnen

vil slaa mere eller mindre an, maa Kjøbenhavn, i den truede Stilling, som den i mange Henseender kan komme til at befindes sig i, ikke lade Noget usørgt, som kan komme til at virke til Gavn for denne store By, og dertil hører ogsaa, at saa megen Trafik træffes til Byen som muligt, og at Befolkningen faar saa mange Hjælpebidler som muligt, for overhovedet at kunne følge med i Konkurrencekampen. Uden at man behøver at forbyde sig hyderligere i Spørgsmaalet om Rentabiliteten, tror jeg, at man kan være enig om, at det er fuldt ønskeligt og endog saa pligt, at denne Bane engang kommer til Udførelse. Med Hensyn til Befolkningen har det ogsaa undret mig, som jeg antager, at det har undret Mange, at den nødvendigvis skulde være saa stor, og jeg kan ikke forstaa, at disse Stationer, som, hvor nydelig og elegant man end vil udstyre dem, dog væsentlig ere beregnede paa Sommertrafik, ikke skulde kunne gøres saa lette, at de kunde bygges billigere. Ud den Vej tror jeg iøvrigt ikke, at der kan spares noget Væsentligt; thi der er efter min Mening anslaaet for faa Stationer. En Rystbane som denne bør have saa mange Stationer som muligt. Det er Publikums Trang til at komme til de forskjellige Steder, der for en stor Del skal er nære saadanne Baner. Banen skal konkurrere med Dampskibene og supplere dem; paa jo flere Punkter Dampskibe og Jernbanestationer ville kunne mødes, desto mere Trafik vil Jernbanen faae, og det vil være lidt for aristokratisk at ville samle Trafiken paa enkelte mere fremragende Hlytpunkter, man skal se at faae den spredt saa meget som muligt, for at den kan optage saa Meget som muligt fra Dampskibe, Vogne, og hvad det kan være, der kan tilføre Rysttrafik. Hensynet til det Dpland, Banen gaar igjennem, skal jeg ikke nærmere komme ind paa. Det er utvivlsomt, at vil man endelig gjøre den Feil god igjen, som man begik i Øerne, at anlægge Banen omkring ad Frederiksborg, maa det selvfølgelig være en virkelig Rystbane; men det Dpland, Banen berører paa den vestlige Side, er imidlertid saa rigt og har saa mange Forbindelser med Hovedstaden, at hvor der kan tages Hensyn til det uden at lade Banens Karakter som Rystbane og Gjennemrigsbane, hvad man vil kalde det, haaber jeg, at det maa ske. Hvad Spørgsmaalet om Gaanet angaar, skal jeg indskrænke mig til at udtale, at det forekommer mig mindre væsentligt, om Midlerne tilveiebringes paa den ene eller paa den anden Maade, og det skulde gjøre mig meget ondt, om virkelig et fra alle Sider nødvendigt Anlæg skulde strandede paa Noget, der nærmest blev et Etikettehensyn, hvis der